

הנדון: החלטה בנושא תיקון רישיון ניהול המערכת של חברת נגה

למסמך זה מצורפים החלקים הבאים:

1. דף נלווה

2. החלטה

דף נלווה

1. תיאור ההחלטה:

תיקונים והוספות ברישיון ניהול המערכת של חברת נגה

2. תקציר ההחלטה:

תיקון וחידוד הגדרות וסעיפים סעיפים רלוונטיים ברישיון מנהל המערכת משיקולים של טובת הצרכנים ובכדי ליצור שיוויון ואחידות בין רישיונות חלוקה והולכה לחברת חשמל לבין רישיון מנהל המערכת.

רשות החשמל משיבה 682 מיום 24.01.24

החלטה מס' 68204 – תיקון רישיון ניהול מערכת לחברת נגה

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו – 1996 (להלן: "החוק") ויתר סמכויותיה על פי דין ובהתאם לסעיף 9(ב) וסעיף 8 לחוק, מפרסמת בזאת רשות החשמל (להלן: "הרשות") החלטה כמפורט להלן:

1. לתקן את רישיון ניהול מערכת של חברת נגה בע"מ (להלן – "החברה" או "נגה") בהתאם לנספח.
2. התיקונים יכנסו לתוקף לאחר חתימת שר האנרגיה והתשתיות.

ביאורים:

1. בישיבה 582 מיום 15.06.2020 העניקה הרשות לחברת נגה רישיון לניהול מערכת. לאחר מתן הרישיון החלה הרשות בעבודה על מתן רישיונות חלוקה והולכה לחברת החשמל. ביום 16.01.2023 חתם שר האנרגיה והתשתיות על רישיון החלוקה לחברת החשמל. בד בבד להחלטה זו הרשות מפרסמת שימוע למתן רישיון ההולכה לחברת חשמל.
2. במהלך העבודה על הרישיונות הנ"ל תוקנו וחודדו הגדרות הנמצאות ברישיון של חברת חשמל וכן התגלה הצורך להוסיף תנאים לרישיון החברה כדלקמן:

נושא בסעיף	המצב הקיים ברישיון	התיקון או ההוספה המבוקשת	הסבר לתיקון
הגדרה – "ציוד עיקרי במערכת המסירה"	רכיבי הציוד המחוברים ישירות למתח 161 ק"ו או למתח 400 ק"ו או תחנות משנה, וכן רכיבי הציוד המחוברים לאלה, ככל שיש להם השפעה על מערכת המסירה	רכיבי הציוד המחוברים ישירות למתח 110 ק"ו ומעלה או תחנות מיתוג ותחנות משנה, וכן רכיבי הציוד המחוברים לאלה, ככל שיש להם השפעה על מערכת המסירה	מכיוון שעדיין קיימים מספר קווי מתח 110 קילו-וולט ברשת ההולכה
הגדרה – "דרישות מערכתיות"	דרישות טכניות במערכת החשמל המשפיעות על הבטחת השרידות של מערך הייצור והמסירה ועל אמינות ואיכות העברת החשמל	דרישות טכניות בכלל מערכת החשמל שקובע בעל הרישיון המשפיעות על הבטחת השרידות של מערך הייצור והמסירה ועל אמינות ואיכות העברת החשמל במערכת המסירה	
הגדרה - "מערכת חשמל"	אין ברישיון	כהגדרתה בחוק	להבהיר כי דרישות של מנהל המערכת יכולות להתייחס לכל ציוד או אביזר במערכת החשמל, ככל שיש לו השפעה על מערכת המסירה
בקשה לחידוש רישיון	אין ברישיון	בסמוך לתום תקופת הרישיון יהיה רשאי בעל הרישיון להגיש בקשה לחידוש הרישיון	התאמה לרישיון הולכה וחלוקה של חברת החשמל
ערבות	אין ברישיון	ראה סעיפי ערבות בנספח	לטובת צרכני ויצרני משק החשמל נדרשים כלי אכיפה לטובת מימוש תנאי הרישיון
חירום	הכנת משק החשמל בשגרה לחירום	בעל הרישיון אחראי בשגרה להערכות משק החשמל לחירום על פי תרחישי הייחוס הענפיים ובהתאם לעקרונות המדיניות שיקבע השר ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני)	הוספת אחריות של בעל הרישיון להערכות המשק לחירום גם על פי החלטות הקבינט המדיני-ביטחוני

נספח

רישיון לניהול מערכת

בתוקף סמכותה לפי חוק משק החשמל, התשנ"ו-1996, מעניקה בזה רשות החשמל רישיון לניהול מערכת לחברת נגה - ניהול מערכת החשמל בע"מ, בכפוף לתנאיו כדלקמן:

א. כללי

פרטי מקבל הרישיון

- א. שם החברה - נגה ניהול מערכת החשמל בע"מ ; NOGA - Israel
Independent System Operator LTD
- ב. מס' החברה – 514195874
- ג. כתובת – שנקר 14, הרצליה, 4672514

ב. הגדרות ופרשנות

הגדרות

- "בעל הרישיון" - חברת נגה - ניהול מערכת החשמל בע"מ ;
- "בעלי רישיונות אחרים" - בעלי רישיונות לפעילות במשק החשמל וכן מי שעוסק בפעילות ופטור מרישיון לפי החוק ;
- "דלקים משקיים" - גז טבעי נוזלי ודלקים אחרים, למעט גז טבעי, המשמשים במצבי מחסור במשק, למעט מלאי סולר אשר נרכש על ידי בעלי רישיונות ייצור או על-ידי מי שעוסק בפעילות ייצור ופטור מרישיון על פי החוק ;
- "דרישות מערכתיות" - דרישות טכניות בכלל מערכת החשמל שקובע בעל הרישיון המשפיעות על הבטחת השרידות של מערך הייצור והמסירה ועל אמינות ואיכות העברת החשמל במערכת המסירה ;
- "החוק" - חוק משק החשמל, התשנ"ו- 1996 והתקנות שמכוחו ;
- "הוראות תפעוליות" - הוראות מחייבות שנותן בעל הרישיון כחלק מתפעול מערכות הייצור והמסירה ;

- **"הרישיון"** רישיון זה על נספחיו ככל שיהיו ;
- **"הרשות"** רשות החשמל, כהגדרתה בחוק ;
- **"השר"** שר האנרגיה והתשתיות ;
- **"השרים"** שר האנרגיה והתשתיות ושר האוצר ;
- **"כללים"** כללים שקובע השר בהתאם לסמכותו לפי דין וכן כללים, אמות מידה ותעריפים שקובעת הרשות בהתאם לסמכותה לפי דין, כפי עדכונם מעת לעת ;
- **"מערכת המסירה"** קווי מתח עליון, קווי מתח על ומתקני מיתוג והשנאה המחוברים אליהם ;
- **"מערך תקשורת"** מכלול הציוד המאפשר העברת הנחיות ממוחשבות, מידע ונתונים בין הפיקוח הארצי לבין מתקני חשמל ותחנות כוח ;
- **"מערכת חשמל"** כהגדרתה בחוק ;
- **"פיקוח ארצי"** מרכז בקרה ושליטה של בעל הרישיון אשר משמש אותו לשם ניהול מערכי היצור והמסירה במערכת החשמל ;
- **"ציוד עיקרי"** רכיבי הציוד המחוברים ישירות למתח 110 ק"ו ומעלה או תחנות מיתוג ותחנות משנה, וכן רכיבי הציוד המחוברים לאלה, ככל שיש להם השפעה על מערכת המסירה ;
- **"שירותים נלווים"** שירותים הנדרשים לשם שמירת אמינות ואיכות הספקת החשמל באמצעות רשת החשמל, לרבות ייצוב מתח, ייצוב תדר, אנרגיה ריאקטיבית ועתודות מסוגים שונים ;
- **"תקנון רשת"** מסמך המפרט את המאפיינים המערכתיים, את הדרישות הטכניות וכללי השימוש ברשת, המחייבים את כלל המתקנים המחוברים למערכת המסירה, ואת העקרונות, הנהלים וההוראות שייושמו ע"י הגורמים הרלוונטיים.

פרשנות

1. ברישיון זה תהא למלים ולביטויים שפורטו לעיל המשמעות הרשומה בצדס, אלא אם כן משתמע מלשון הכתוב או מהקשרו מובן אחר.

2. מילים

וביטויים ברישיון, ככל שלא הוגדרו בפרק ב' לעיל או במקום אחר ברישיון, תהא משמעותם כאמור בחוק, בתקנות שהותקנו לפי החוק, בכללים או בחוק הפרשנות, התשמ"א - 1981, אלא אם כן משתמע מלשון הכתוב או מהקשרו מובן אחר.

3. כותרות הסעיפים ברישיון זה הובאו לשם נוחות הקריאה בלבד, ואין להשתמש בהן לצורכי פרשנות או הסבר תוכנו של תנאי מתנאי הרישיון.

4. בכל מקרה של מחלוקת בדבר פרשנות הוראה מהוראות הרישיון, לרבות סתירה לכאורה לעומת רישיונות שניתנו לאחרים, תהיה פרשנות ההוראה או יישוב הסתירה כאמור על ידי הרשות ולפי כל דין, לאחר שניתנה לבעל הרישיון הזדמנות נאותה להשמיע את טענותיו.

5. ביטול של תנאי ברישיון או קביעה בדבר בטלותו של תנאי ברישיון יחולו רק לגבי אותו תנאי או חלקו, לפי העניין, ואין בהם לשעצמם כדי לפגוע בתוקפו המחייב של הרישיון או של תנאי אחר בו, אלא אם כן מתחייבת מן הביטול או הבטלות משמעות אחרת.

6. תנאי רישיון זה באים להוסיף על הוראות החוק, התקנות והכללים לפיו כפי שיהיו מעת לעת ולא לגרוע מהם.

ג. הרישיון

כללי

7. רישיון זה ניתן לחברת נגה ניהול המערכת בע"מ אשר הוקמה מכוח החלטת ממשלה מס' 3704 מיום כ"ז בסיוון התשס"ח (30 ביוני 2008), בהתאם להחלטת ממשלה 3859 מיום כ' בסיוון התשע"ח (3 ביוני 2018) ובהתאם לחוק, לצורך פעילות ניהול המערכת.

8. ביצוע פעילות ניהול המערכת על פי הרישיון תתחיל בהתאם לאמור בסעיף 21 לרישיון.

9. החל ממועד ביצוע הפעילות, בעל הרישיון יהיה אחראי לניהול, תכנון ופיתוח של מערכת החשמל במקטעי הייצור והמסירה בהתאם לפעולות המפורטות ברישיון זה, לשם הבטחת השרידות של מערך הייצור וההולכה של מערכת החשמל.

10. בעל הרישיון הוא ספק שירות חיוני במשק החשמל ויחולו עליו, בנוסף לאמור ברישיון זה, ההוראות החלות על בעל רישיון ספק שירות חיוני לפי כל דין.

11. מבלי

לגרוע מחובותיו לפי כל דין, בעל הרישיון יפעל בהתאם לתפקידים ולסמכויות המפורטים ברישיון זה, בחוק ובתקנותיו, בכללים ובהחלטות הרשות כפי שיתקבלו או ישונו מעת לעת.

12. היו לבעל הרישיון השגות לגבי הוראה שניתנה לו על-ידי הרשות, או לעניין קביעת הרשות בדבר כללים, לא יימנע בעל הרישיון ממילוי חובותיו כאמור בהוראה או הקביעה כאמור, ולא יעכב, בכל דרך שהיא, את האספקה של השירותים שחויב לתיתם, ויקיימם בתום לב, באופן תקין, במועדים שנקבעו ותוך שיתוף פעולה מלא. אין באמור כדי לגרוע מזכויותיו של בעל הרישיון לפי כל דין.

13. על בעל הרישיון לפעול בהתמדה על מנת להחזיק באמצעים שיאפשרו לו לבצע את הפעולות המפורטות ברישיון זה, בהתאם לתנאיו. מבלי לפגוע בכלליות האמור לעיל, בעל הרישיון מחויב:

א. להחזיק באמצעים כלכליים הנדרשים לשם ביצוע הפעולות לפי הרישיון למשך כל תקופת הרישיון.

ב. להחזיק באמצעים טכניים ובמתקנים לשם ביצוע הפעולות לפי הרישיון.

ג. להחזיק כוח אדם מקצועי וכללי לצורך ביצוע הפעולות לפי הרישיון.

14. בעל הרישיון מחויב לעסוק בפעילות ניהול מערכת לפי תנאי רישיון זה ובפעולות נילוות לה בלבד.

15. בעל הרישיון רשאי לעסוק בפעולות אחרות שאישרו לו השרים בהתייעצות עם הרשות שאין בעיסוק בהן כדי לפגוע בפעילותו או בביקוח על מילוי חובותיו.

16. בעל הרישיון ייתן שירות לכלל הציבור ולבעלי רישיונות אחרים בלא הפליה, בהתאם לכללים, לפי תנאי רישיונו ולפי כל דין.

17. בעל הרישיון יפעל לביצוע תפקידיו ביעילות ותוך שמירה על עיקרון מזעור עלויות למשק החשמל.

היקף הרישיון

18. הרישיון הוא לשטח מדינת ישראל. על אף האמור בעל הרישיון רשאי לבצע פעולות מחוץ לשטח ישראל באישור הרשות והשר.

19. ממועד ביצוע הפעילות, בעל הרישיון ייתן שירותים בהתאם לרישיון זה בכל אזור שבו חל החוק וכן יבצע את הפעילות באזור יהודה ושומרון, לפי הדין ותחיקת הביטחון החלים באזורים אלה ובהתאם לכללים, לצווים ולהסכמים עם הרשויות המוסמכות באזורים אלה.

תקופת תוקפו

של הרישיון וחידוש הרישיון

20. רישיון זה יכנס לתוקפו ביום מתן אישור השר לפי החוק, ותוקפו 20 שנה (להלן: **"תקופת הרישיון"**).

21. על אף האמור בסעיף 20, פעילות ניהול המערכת, כאמור בפרק ד' לרישיון (פעילות ניהול המערכת) תיכנס לתוקף בהקדם האפשרי ולא יאוחר מיום 3 לדצמבר 2020, בכפוף לאישור הרשות והשר כי החברה ערוכה לתחילת ביצוע הפעילות.

22. בסמוך לתום תקופת הרישיון יהיה רשאי בעל הרישיון להגיש בקשה לחידוש הרישיון.

ביטול, התלייה או שינוי תנאי הרישיון

23. הרשות רשאית בכל עת, באישור השר ולאחר שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע טענותיו, לבטל את הרישיון או להתלותו וכן להוסיף בו תנאים וחובות או לשנותם, בהתאם לסעיפים (8) ו-(9) לחוק.

24. הרשות רשאית, לאחר שנתנה לבעל הרישיון הזדמנות להשמיע טענותיו, לבטל או להתלות את הרישיון אם מצאה שהופר תנאי מתנאי הרישיון או שנתקיים סייג מן הסייגים לקבלתו, או שחדלה להתקיים בו הכשירות הנדרשת לפי החוק.

איסור העברת הרישיון, שיעבוד או עיקול

25. הרישיון, לרבות זכות מהזכויות המוקנות בו, אינו ניתן להעברה, לשעבוד או לעיקול, במישרין או בעקיפין, אלא באישור מראש של הרשות. מבלי לגרוע מהאמור, לא תועבר ולא תשועבד שליטה בבעל הרישיון, וכן לא יימכר, ישועבד או יושכר נכס מהנכסים הדרושים לביצוע הפעילות לפי הרישיון אלא באישור הרשות.

ד. פעילות ניהול המערכת

חלק א' – ניהול מערכת החשמל

תפעול והבטחת שרידות מערך הייצור והמסירה

26. בעל הרישיון אחראי לאיזון תמידי בין ההיצע של החשמל והביקוש לו.

27. בעל הרישיון יקבע קריטריונים לתפעול ומדיניות באשר לאופן הפעלת מערך הייצור והמסירה (משטר תפעולי).

לשם 28.

תפעול והבטחת שרידות מערך הייצור והמסירה, בעל הרישיון ייתן הוראות תפעוליות לבעלי רישיונות אחרים. בכל הנוגע להוראות תפעוליות ישירות למתקנים המחוברים לרשת החלוקה, בעל הרישיון יעשה כן במקרים חריגים ובכפוף לקביעת כללים בעניין.

29. בעל הרישיון יתכנן, ינהל וירכוש שירותים נלווים וייתן הוראות תפעוליות לנותני השירותים הנלווים.

30. בעל הרישיון אחראי לשליטה, לפיקוח ובקרה ולמיתוג של מערכת המסירה ומתקני החשמל המחוברים אליה.

31. בעל הרישיון יאפיין את מערך התקשורת לצורך תפעול מערכות המסירה והייצור ויוודא התקנה ותחזוקה של ציוד תקשורת במתקנים השונים, לפי העניין.

32. בעל הרישיון אחראי לניהול הקליטה ולאישור החיבור של מתקני חשמל במערכת המסירה ושל מתקני ייצור וצריכה המתחברים למערכת המסירה.

ניהול ההעמסה והסחר בחשמל

33. בעל הרישיון יהיה אחראי על ניהול סחר בחשמל בתנאים תחרותיים, שוויוניים ומיטביים.

34. בעל הרישיון ירכוש אנרגיה, יכולת זמינה ושירותי תשתית, לצורך מכירתם, בכפוף לכללי העסקאות, לאמות המידה ולתעריפים.

35. בעל הרישיון ינהל העמסת מתקני ייצור ואגירה במערכת המסירה.

36. בעל הרישיון ייתן הנחיות לבעלי רישיונות חלוקה בדבר העמסה של מתקני ייצור ואגירה ברשת החלוקה.

37. לצורך מימוש חובותיו על פי רישיון זה, בעל הרישיון יחתום על הסכמי רכישה ומכירה וינהל מערך תשלומים וגביה בהתאם לכללים.

38. בעל הרישיון יקים וינהל במתקניו מערכות מידע לצורך סחר בחשמל, בהתאם לכללים.

39. בעל הרישיון יחשב ויפרסם מחירים ונתונים הנדרשים לצורך הסחר בחשמל.

תזמון עבודות התחזוקה והבטחת זמינות

40. בעל הרישיון ייעץ לרשות בדבר רמת שירות ומדדי ביצוע לזמינות מתקני חשמל המחוברים או משולבים במערכת המסירה.

41. בעל הרישיון יאשר תזמון ומשך עבודות תחזוקה של מתקני ייצור ואגירה המחוברים או משולבים במערכת המסירה.

42. בעל

הרישיון יאשר תיזמון ומשך עבודות התחזוקה במערכת המסירה, לרבות ציוד תקשורת במערכת המסירה.

43. בעל הרישיון יתאם עם בעלי רישיון חלוקה תזמון עבודות תחזוקה של מתקני חשמל ומתקני ייצור ואגירה ברשת החלוקה.

44. בעל הרישיון יהיה אחראי לתיאום עבודות תחזוקה במערכות הגז הטבעי עם בעל רישיון להולכת גז ועם ספק גז.

היערכות משק החשמל בשגרה למצבי חירום

45. בעל הרישיון יפעל כרשות הייעודית לכח (להלן: "רשות הכח"), כמשמעותה בהחלטת ממשלה 1716 מיום 6.7.1986, והחלטה 1080 מיום 13.2.2000, לעניין תכנון המשק לשעת חירום והפעלתו. מנכ"ל החברה יהיה ראש רשות הכח.

46. בעל הרישיון אחראי בשגרה להערכות משק החשמל לחירום על פי תרחישי הייחוס הענפיים ובהתאם לעקרונות המדיניות שיקבע השר ולהחלטות וועדת השרים לענייני ביטחון לאומי (הקבינט המדיני-ביטחוני), ולתכניות המענה שאושרו ע"י השר, לרבות רמות השירות שהוגדרו ובכלל זה:

א. מתן הנחיות לבעלי רישיונות אחרים במשק החשמל להערכות לחירום ופעילותם בזמן חירום, לרבות קביעת תהליכי ביקורת ופיקוח שייעשו על-ידי בעל הרישיון על מילוי ההנחיות.

ב. הכנת תכניות מענה לתרחישי הייחוס השונים בהתאמה לרמות השירות שאושרו לקיום רציפות אנרגטית ועדכון מעת לעת.

ג. גיבוש וקביעת תפיסת הפעלה ושליטה למצבי החירום השונים והכנת נוהלי עבודה בהתאם.

ד. המלצה לרשות ולשר על השקעות נדרשות במשק החשמל על מנת לשפר את הערכות משק החשמל לחירום, בהתאמה לתכניות המענה ולרמות השירות שאושרו.

ה. תכנון וביצוע תרגילים ואימונים שנתיים במשק החשמל, יישום לקחים העולים מהם והשתלבות בתרגילים לפי הצורך.

ו. הקמה ואיוש של חדרי מצב לשעת חירום, הכשרתם ותרגולם.

ז. קיום בקרה שוטפת ותהליכי ביקורת על יישום תכניות המענה השונות להערכות לחירום ועמידה ברמות השירות, לרבות ביצוע תכנית ביקורת להערכות ומוכנות לחירום על מתקני ייצור ומערכת המסירה ומערך התקשורת, לרבות מתקנים חשמליים המוגדרים כמפעלים חיוניים.

ח. בניית

תכנית עבודה שנתית ורב-שנתית לבניין הכח ולשיפור ההיערכות ומוכנות משק החשמל לשעת חירום.

- ט. הקמה והפעלה של מערך הסברה ודוברות לשעת חירום.
47. לעניין פעילותו לפי סעיף 46, יפעל בעל הרישיון בהתאם להנחיות מנהל אגף בכיר חירום, ביטחון, מידע וסייבר במשרד האנרגיה והתשתיות (להלן – "מנהל אגף בכיר"). בעל הרישיון רשאי לבקש עיון חוזר בפני השר בהוראה שנתן לו מנהל אגף בכיר. בעל הרישיון יעדכן בפנייתו לשר כאמור את רשות החשמל.
48. בעל הרישיון ידווח למנהל אגף בכיר על פעילותו לצורך היערכות לחירום לפי דרישתו, לרבות בנושא תכניות עבודה שנתיות של בעל הרישיון להיערכות לשעת חירום ותקצובן. כן ידווח בעל הרישיון על כל אירוע חריג, כפי שיוגדר על ידי מנהל אגף בכיר, ככל הניתן בסמוך להתרחשותו ולפי דרישה. בעל הרישיון יאפשר למנהל אגף בכיר או נציגו לבצע ביקורות על מידת היערכותו לחירום ועמידתו בדרישות.
49. בעל הרישיון יפעל בהתאם לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998.

ניהול מצבי חירום במשק החשמל

50. במצבי חירום, רשות הכוח תנחה, תנחה ותפעיל את משק החשמל בהתאם לשיקולי שרידות המערכת, בהתאם לרמות השירות שאושרו ובהתאם להנחיות השר. בכלל זה תהיה רשות הכוח אחראית לגיבוש ולמתן מענה מידי לאירועי חירום ותהיה אחראית על וידוא ביצוע החזרה לכשירות של משק החשמל בתום מצב החירום, לרבות בעלי הרישיונות האחרים.
51. רשות הכוח תנחה את בעלי הרישיונות האחרים לצורך מילוי תפקידיה בשעת חירום, בהתאם להחלטות השר שהתקבלו בהערכות המצב של משק החשמל.
52. רשות הכוח תפעל לקיומה של יכולת ניהול אפקטיבית של משק החשמל בשעת חירום, לגיבוש תמונת מצב שוטפת ועיתית ולקיום הערכות מצב בהתאם.

תכנון וניהול השימוש בדלקים במשק החשמל

53. בעל הרישיון יכין תחזיות לצריכת הדלקים המשמשים לייצור חשמל ביחידות ייצור קיימות ועתידיות, בהתאם לתוכנית הפיתוח ובהתאם לתחזיות הביקוש העתידי במשק החשמל.

54. בעל

הרישיון יהיה אחראי לניהול הרכישה והאחסון של הדלקים המשקיים, למעט גז טבעי נוזלי, ולהקצאתם ליצרני החשמל. לעניין גז טבעי נוזלי כדלק משקי – ירכוש וישווק בעל הרישיון את הגז בכפוף לקביעת כללים על-ידי רשות הגז הטבעי ובהתאם להם. יישומו של סעיף זה יחל ממועד שתקבע הרשות באישור השר.

55. בעל הרישיון אחראי לעקוב אחר רמות המלאי של הדלקים המשקיים ולדווח לשר ולרשות מראש על מחסור צפוי בדלקים.

56. לפי דרישת הרשות, בעל הרישיון יקצה גז טבעי, לרבות גז טבעי נוזלי, בכפוף לקביעת כללים על-ידי רשות הגז הטבעי ובהתאם להם.

57. בשעת חירום לפי סעיף 91 לחוק משק הגז הטבעי, בעל הרישיון יקצה ליצרני החשמל את הגז טבעי, לרבות הגז הטבעי הנוזלי, המיועד ליצרני החשמל כמפורט בתקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017.

ניהול מידע איסוף נתונים והעברתם

58. בעל הרישיון יאסוף, יקבל וישמור מידע אודות מערכי היצור והמסירה, הנדרש לו לביצוע תפקידיו.
59. לשם מילוי תפקידו, רשאי בעל הרישיון לדרוש ולקבל מידע מבעלי רישיונות אחרים.
60. בעל הרישיון יקבל וישמור מידע ממונים ויאפשר גישה למידע זה, הכול בהתאם לכללים.
61. בעל הרישיון יקים ויתחזק במתקניו מערכות שיאפשרו לו קליטה וניהול של מידע ונתונים הנדרשים לו לצורך ביצוע פעולותיו.
62. בעל הרישיון ינחה בעלי רישיונות אחרים בדבר התקנה ותחזוקה של אמצעים לניטור מידע במתקניהם. בכלל זה בעל הרישיון יגדיר את סוג המידע הנדרש לו, את אופן העברת המידע אליו ואת הדרישות בדבר התאמת האמצעים שבאמצעותם יועבר המידע למערכותיו. בעל הרישיון יוודא עמידה בהנחיות.
63. בעל הרישיון יעביר מידע לבעלי רישיונות אחרים ויגביל, לפי הצורך, מידע המועבר לבעלי רישיונות אחרים על מנת להבטיח אי פגיעה בתחרות, הכול בהתאם לכללים.
64. בעל הרישיון יכין ויפרסם דו"חות עיתיים בדבר ביצועי מערכות הייצור והמסירה.
65. בעל הרישיון יפרסם דו"חות עיתיים הכוללים נתונים סטטיסטיים על משק החשמל.
66. בעל הרישיון יחזיק אתר אינטרנט מעודכן לשם פרסום מידע ונתונים לשימוש הציבור והשחקנים הפועלים במשק החשמל.

חלק ב' – פיתוח

מערכת החשמל

גיבוש תחזיות

67. בעל הרישיון יגבש ויפרסם תחזית ביקוש של משק החשמל.

הכנת תכניות לטווח ארוך

68. לבקשת השר או הרשות, בעל הרישיון יכין תכנית אינטגרטיבית שמטרתה להציג חלופות שונות לתכנון משק החשמל בטווח הארוך, בהתאם ליעדים שיוגדרו.

תכנון הפיתוח במקטע היצור

69. בעל הרישיון ימליץ לשר ולרשות על קריטריונים לתכנון הפיתוח של מקטע היצור, לשם הבטחת שרידות, אמינות ואיכות הספקת החשמל.

70. בעל הרישיון יגיש לשר ולרשות תכנית לפיתוח מקטע הייצור שתכלול המלצה על כושר הייצור והאגירה הנדרשים לשם עמידה בקריטריונים, וכן התמהיל, המיקום והעיתוי המיטביים לשילוב אמצעי ייצור ואגירה.

71. בעל הרישיון יעקוב וידווח לרשות ולשר על מחסור צפוי בהיצע החשמל.

תכנון הפיתוח למערכת המסירה

72. בעל הרישיון יגיש לשר ולרשות תכנית פיתוח למערכת המסירה. התכנית תכלול הקמה ושדרוג של מעגלי מתח על-עליון ועליון, תחנות מיתוג ותחנות משנה.

73. בעל הרישיון יכלול בתכנית הפיתוח למערכת המסירה לוחות זמנים לביצועה. בעל הרישיון יתייעץ עם בעל רישיון ההולכה בעת הכנת תכנית הפיתוח ובכלל זאת בנוגע להיתכנות לביצועה בלוחות הזמנים שנקבעו.

74. ככל שהתגלעו חילוקי דעות בין בעל הרישיון לבין בעל רישיון ההולכה לגבי היתכנות ביצוע פעולות בתכנית הפיתוח, ובכלל זה ההיתכנות לביצוע בלוחות הזמנים שנקבעו, יגיש בעל הרישיון לשר ולרשות, נוסף על תכנית הפיתוח שערך כאמור, גם את עמדת בעל רישיון ההולכה במחלוקות שנתגלעו.

75. בעל הרישיון יעקוב אחר יישום תכנית הפיתוח שאישר השר, על ידי בעל רישיון ההולכה, וידווח לרשות על עיכובים ופערים במימוש התוכנית.

76. בעל הרישיון יפעל בתיאום עם בעל רישיון ההולכה למציאת פתרונות במקרים שבהם יתגלו עיכובים ופערים במימוש התוכנית.

77. בעל הרישיון יעדכן את תכנית הפיתוח לפי הצורך, בהתאם למנגנון העדכון הקבוע בתכנית הפיתוח שאישר השר.

78. בעל הרישיון אחראי לתכנון הנדסי מערכתי של רשת ההולכה, תחנות מיתוג ותחנות משנה עד לרמת פירוט של "סכמה חד-קווית עקרונית".
79. בעל הרישיון יהיה אחראי לאיתור תוואים ואתרים הנדרשים לפיתוח מערכת המסירה.
80. בעל הרישיון אחראי, בתיאום עם משרד האנרגיה והתשתיות, לקדם תכניות מתאר של מערכת המסירה. התכניות יוכנו עבור קווי הולכה קיימים וחדשים, תחמ"ג ותחמ"ש. התכניות יכללו את כלל התאומים והמסמכים הנדרשים, כגון תסקירי השפעה על הסביבה, דוחות הערכה לשדות אלקטרו מגנטיים (דו"חות שא"מ) וסקרים אחרים בהתאם לדרישות מוסדות התכנון והגופים המוסמכים. התכניות יקודמו עד לשלב מתן תוקף ופרסום ברשומות והן יוכלו להיות ברמה מתארית או ברמה מתארית מפורטת.
81. ככל הנדרש, בעל הרישיון יגיש בקשות להיתרי הקמה לפי חוק הקרינה הבלתי מייננת, התשס"ו-2006 עבור מתקנים במערכת המסירה.
82. בעל הרישיון ינחה את בעל רישיון הולכה בדבר הכנת מסמכים או בדיקות, לרבות לוחות הזמנים להכנתם, כל שהם נדרשים לצורך אישור תכנית מתאר לתחמ"ש הנערכת על-ידי בעל רישיון ניהול המערכת (כגון סידור כללי לחלופות, תכנית העמדה, קידוח ניסיון, נספח נופי, נספח תנועה, אומדן לחלופות, אדריכלות, נספח בינוי וכד').
83. לבקשת הרשות, בעל הרישיון יקדם תכניות מתאר למתקני ייצור חשמל וכלל המתקנים והקווים הנלווים להם, לרבות איתור והמלצה על שטחים מתאימים. התכניות יכללו את כלל המסמכים שיידרשו על ידי הגופים המוסמכים לצורך אישור התכנית כגון תסקירי השפעה על הסביבה וסקרים אחרים. התכניות יקודמו עד לשלב מתן תוקף שניתן להקים את המתקנים מכוחן והן יוכלו להיות ברמה מתארית או ברמה מתארית מפורטת.
84. התכנון הסטוטורי של רצועת קו החיבור למתקן ייצור המתחבר למערכת המסירה, לרבות מסמכים נדרשים לתכנית כגון תסקיר השפעה על הסביבה, יוכנו על ידי בעל הרישיון בתאום עם בעל רישיון ההולכה, בכפוף לכללים שתקבע רשות החשמל.
85. בעל הרישיון יחתום, לפי הצורך, על כתבי שיפוי לפי סעיף 197 לחוק התכנון והבניה עבור תכניות מתאר של מערכת המסירה ועבור תכנית מתאר של מקטע

הייצור

המקודמות על ידו. בעל הרישיון רשאי לחתום על כתבי שיפוי עבור תכניות כאמור שמקודמות על-ידי המדינה, בכפוף לאישור הרשות.

86. בעל הרישיון יהיה אחראי לשילוב צרכי מערכת המסירה בכלל תכניות המתאר המקודמות בוועדות התכנון השונות.

87. בעל הרישיון יהיה אחראי לנקוט בכל הצעדים העומדים לרשותו למנוע פגיעה במערכת המסירה הקיימת, המאושרת והמתוכננת, כתוצאה מתכניות סטטוטוריות המקודמות במוסדות התכנון.

קביעת תקנון רשת ודרישות מערכתיות

88. בעל הרישיון יקבע קריטריונים ליישום הגנות מערכתיות מפני הפרעות ברשת, במתקני היצור ובמערכת המסירה.

89. בעל הרישיון יקבע ויפרסם תקנון רשת, בהתאם לכללים.

90. בעל הרישיון יקבע קריטריונים להעמסת קווי מתח עליון ושנאים, אשר יענו על צרכי המערכת בהיבטים של שרידות, אמינות ואיכות ובהיבטים טכנו- כלכליים, ויעדכן אותם מעת לעת.

91. בעל הרישיון יכין מפרט דרישות מערכתיות לציוד עיקרי במערכת המסירה שיהוו בסיס מחייב למפרטי הרכש של בעל רישיון הולכה, בעלי רישיון ייצור ואגירה וכן של צרכני מתח עליון. בעל הרישיון יוודא עמידה בדרישות המערכתיות לציוד, לרבות אישור הצעות טכניות ותעודות בדיקה של ספקי הציוד שיבחרו על ידי בעלי הרישיונות והצרכנים.

92. בעל הרישיון יבצע תיאום טכני לתחמ"ש של מתקני יצור וצריכה המתחברים למערכת המסירה בתחומים שבאחריותו, עד לשלב אישור התכניות ההנדסיות (לרבות תכנית העמדה, ציוד עיקרי וסכמה חד קווית), תוך התייעצות עם בעל רישיון הולכה.

ביצוע סקרים והתחייבות לחיבור מתקנים

93. בעל הרישיון יבצע סקרים למתקני ייצור ומתקני צריכה המבקשים להתחבר או להשתלב במערכת המסירה ובכלל זה סקרי תכנון וסקרי חיבור הכוללים התחייבות ליכולת קליטת והוצאת אנרגיה, בהתאם לכללים. קביעת ישימות הפרויקטים שלא נקבעו בתכנית פיתוח שאישר השר, ולוחות זמנים לביצועם תיעשה לאחר התייעצות עם בעל רישיון ההולכה.

בדיקת מתקני

מערכת המסירה ומתקני היצור המתחברים למערכת המסירה

94. בעל הרישיון יקבע את מפרט הבדיקות הנדרשות ממתקני החשמל במערכת המסירה ושל מתקני חשמל המחוברים או משולבים בה.

95. בעל הרישיון יבצע תיאום טכני למתקני ייצור המתחברים למערכת ההולכה ויבצע בדיקת קבלה למתקנים אלה לאחר חיבורם לרשת ההולכה וטרם הפעלתם המסחרית.

96. בעל הרישיון ישתתף כמשקיף בבדיקות של מתקני חשמל במערכת המסירה ויוודא יישום הדרישות המערכתיות.

הנחיה לגבי פיתוח מקטע החלוקה וביצוע סקרים ברשת החלוקה

97. בעל הרישיון ינחה את בעל רישיון חלוקה המכין תכנית פיתוח בכל ההיבטים הקשורים לנקודות החיבור והשפעות הגומלין בין מערכת המסירה למערכת החלוקה.

98. בעל הרישיון ינחה את בעל רישיון חלוקה בדבר דרישות מערכתיות הקשורות לקליטת ייצור מבוזר ואגירה במערכת החלוקה.

99. בעל הרישיון יקבע עקרונות וקריטריונים שעל פיהם יוכנו סקרים במקטע החלוקה על ידי בעל רישיון חלוקה, וכן יקיים מנגנון השגה על אופן יישום הקריטריונים בתוצאות הסקר, הכול לפי הכללים. בעל הרישיון רשאי לתת הוראות לבעל רישיון חלוקה בדבר תיקון הסקר, ככל שמצא שהסקר נערך שלא בהתאם לקריטריונים.

מחקר ופיתוח של משק החשמל

100. בעל הרישיון יבצע ויקדם מחקר ופיתוח בנושאים שבאחריותו על פי הרישיון, או לבקשת הרשות או השר.

ה. פיקוח

פיקוח על פעולות בעל הרישיון

101. הרשות תפקח על פעולותיו של בעל הרישיון. לצורך קיום הפיקוח, רשאית הרשות או כל מי שעוסק מטעמה בפעילות הפיקוח על בעל הרישיון להורות לבעל הרישיון להעביר לרשותה, לפי דרישתה, כל מידע, מסמך או דיווח, במתכונת ובאופן אשר ייקבע. כן רשאית הרשות, או כל מי שעוסק מטעמה בפעילות הפיקוח על בעל

הרישיון, לצורך

קיום הפיקוח, להיכנס בכל עת סבירה לכל מתקן המשמש את בעל הרישיון לצורך מתן שירותיו לפי רישיון זה.

102. אין בהוראות פרק זה כדי לגרוע מסמכות השר לפי הדין.

ניהול דוחות כספיים

103. בעל הרישיון ינהל דוחות כספיים ביחס לפעילותו על פי רישיון זה וינהל ספרי חשבונות כדין.

י. דיווחים

104. בעל הרישיון יגיש דו"חות ודיווחים בהתאם להוראות החוק, הכללים והרישיון.

105. בעל הרישיון יגיש לשר ולרשות דו"ח מידי על כל אירוע מהותי חריג ובכלל זה אירוע אשר עלול לפגוע מהותית בפעילות לפי הרישיון או אירוע אשר עלול לשבש, לעכב או להגביל את הפעילות על פי הרישיון ועל מילוי חובותיו לפי הרישיון.

106. בעל הרישיון יעביר למשרד האנרגיה והתשתיות מידע ונתונים כפי שיידרש, במועד ובמתכונת כפי שיוור.

ז. כפיפות לדין

כפיפות לדין

107. בכל הנוגע לביצוע חובותיו של בעל הרישיון על פי הרישיון, יפעל בעל הרישיון בהתאם להוראות הדין, כפי תוקפן מעת לעת, ובכללן הוראות החוק, התקנות, החלטות הרשות, התעריפים ואמות המידה שקבעה הרשות.

108. מבלי לגרוע מהאמור לעיל, בעל הרישיון יפעל בהתאם להוראות הדין, הכללים והאמנות כפי שיהיו בתוקף מעת לעת בתקופת הרישיון, לרבות כל שינוי בהם וכל שיבוא במקומם, לרבות כל דין, כלל ואמנה החלים על הפעולות נשוא רישיון זה, אף אם הם נכנסו לתוקפם לאחר מתן הרישיון.

חובה לפי כל דין אחר

109. למען הסר ספק, אין במתן הרישיון כדי לפטור את בעל הרישיון מקיום חובה לפי כל דין אחר, לרבות החובה לקבל כל רישיון, היתר, אישור או הסכמה.

ח. הגבלות בעניינים שונים

שמירה על סודיות

110. בעל הרישיון מחויב לשמור על מידע סודי הנוגע למשתמשי המערכת שמגיע אליו, בהתאם לכללים. על בעל הרישיון לנקוט בכל האמצעים על מנת שמידע רגיש יגיע

לעובדים מורשים

בלבד ועליו לקבוע נהלים לשמירת המידע ולהרשאות הגישה אליו בהתאם לאמור בכללים.

אי פגיעה בתחרות

111. בעל הרישיון לא יבצע כל פעולה, על דרך של מעשה או מחדל, ולא יהיה צד לכל הסכם, הסדר או הבנה כלשהם, העלולים למנוע או להפחית את התחרות במשק החשמל.

112. בעל הרישיון יפעל ללא אפליה כלפי כלל הגורמים במשק החשמל, והכול כדי לאפשר תחרות הוגנת.

113. בעל הרישיון ידווח לרשות על הסדרים בין בעלי רישיונות אחרים או על התנהלות בעלי רישיונות אחרים שיש בהם, לשיטתו, כדי לפגוע בתחרות בענף.

שקיפות בפעילות בעל הרישיון

114. בעל הרישיון יפעל בשקיפות ויפרסם לכלל הציבור מידע הנדרש לפעילות בעלי רישיונות אחרים במשק החשמל ולציבור, הכול כפי שתקבע הרשות.

ט. אחריות וביטוח

אחריות

115. בעל הרישיון ינקוט בכל האמצעים הסבירים למניעת נזק או אובדן לגופו של אדם או לרכושו, ואם נגרם נזק או אובדן כאמור כתוצאה מן השימוש ברישיון, יתקן בעל הרישיון את הנזק, הכול בכפוף לכל דין.

ביטוח

116. בעל הרישיון יבטח את מתקניו ואת שאר הנכסים המשמשים לביצוע פעילותו לפי הרישיון, להבטחת ביצוע חובותיו לפי הרישיון, בכיסוי הביטוחי המחויב על פי הוראות הדין.

117. חובת הביטוח לפי סעיף זה אינה גורעת מאחריות בעל הרישיון לפי כל דין.

י. שונות

הרישיון כמסמך ממצה

118. מבלי לגרוע מהאמור ברישיון, זכויותיו של בעל הרישיון, חובותיו וסמכויותיו בכל הנוגע לביצוע פעולות ולמתן שירותים כמפורט ברישיון זה, ולביצוע פעולות

הנדרשות לצורך

האמור ברישיון, מקורן בדין וברישיון זה והן נובעות מאלה בלבד. בעל הרישיון יהא מנוע מלטעון לקיומה של כל זכות, רשות או סמכות בהקשר לביצוע פעולות או למתן שירותים, בהתבסס על כל מידע, הבטחה, התחייבות, מצג, הצעה, הבנה, פרסום, פרוטוקול, דיון או הצהרה, בין בכתב ובין בעל-פה, שנעשו או ניתנו בין לפני מתן הרישיון ובין לאחר שניתן, אלא אם כן באו לידי ביטוי מפורש ברישיון זה או על פיו.

פטור מאחריות המדינה

119. כל אישור, היתר או רישיון שניתן לבעל הרישיון לצורך רישיון זה או במסגרתו, בין שניתן לפני מתן הרישיון ובין שניתן לאחר מכן, לא יטיל על המדינה כל אחריות כלפי בעל הרישיון וכל צד ג', ולא ישמש עילה לתביעה של בעל הרישיון או צד ג' כלפי המדינה.

120. אין בסמכות האישור או הפיקוח הניתנים לשר או לרשות על-פי רישיון זה, לרבות שימוש בסמכות כאמור, כדי להטיל על המדינה, על השר או הרשות, או מי מטעם, אחריות כלשהי המוטלת, לפי הדין או לפי רישיון זה, על בעל הרישיון, ואין בה כדי לפגוע, לגרוע או למעט מאחריות בעל הרישיון.

121. חויבה המדינה בתשלום כלשהו בגין מעשה או מחדל של בעל הרישיון, בקשר לפעילותו על פי הרישיון, ישפה בעל הרישיון את המדינה ויישא בכל ההוצאות המשפטיות והאחרות של המדינה, אם יהיו כאלה בגין חוב כאמור.

122. לא תחול חובת שיפוי כאמור, אלא אם ניתנה לבעל הרישיון במועד סביר הודעה על התביעה כנגד המדינה כדי לאפשר לו להשתתף בהגנה והמדינה הסכימה להשתתפותו של בעל הרישיון בהליך המשפטי.

נציג מוסמך של בעל הרישיון

123. נציגיו המוסמכים של בעל הרישיון לעניין רישיון זה יהיו יו"ר דירקטוריון החברה בעלת הרישיון או המנהל הכללי שלה. הנציגים המוסמכים כאמור רשאים לייפות כוחם של נציגים נוספים מטעם החברה בעלת הרישיון לפי העניין.

ערבות לעמידה בתנאי הרישיון

124. בעל הרישיון יפקיד בידי הרשות עד ליום 1.7.2025 כתב ערבות בנקאית אוטונומית לפקודת רשות החשמל, בגובה 10,000,000 ₪.

125. כתב הערבות יינתן על ידי גוף פיננסי העומד בתנאים באמת מידה 50(ד)(2).

126. הערבות

תשמש להבטחת קיום תנאי הרישיון ואמות המידה על ידי בעל הרישיון וכן לפיצוי ולשיפוי המדינה על כל נזק, תשלום, אובדן, הפסד או הוצאה שיגרמו לה, במישרין או בעקיפין, כתוצאה או עקב הפרה של תנאי הרישיון, כולם או מקצתם, במועדיהם ובמלואם, או כתוצאה או עקב ביטול הרישיון, התלייתו או שינוי תנאי הרישיון, כולם או מקצתם.

127. בלי לגרוע מכלליות האמור בסעיף 126, רשאית הרשות לחלט את הערבות, כולה או מקצתה, לרבות בכל אחד מן המקרים המפורטים להלן:

א. הרשות או מי מטעמה קבעה, לפי שיקול דעתה הבלעדי, כי בעל הרישיון הפר אחד או יותר מהחייבים או ההתחייבויות המובטחים בערבות, ולא תיקן את ההפרה לאחר שנמסרה לו התראה בכתב על כך.

ב. בעל הרישיון הפר תנאי מהותי מתנאי הרישיון.

ג. בעל הרישיון הפר את הכללים שקבעה הרשות או השר.

ד. הוגשה נגד המדינה תביעה או דרישה לתשלום פיצוי בגין נזק שנגרם בשל הפרת תנאי מתנאי הרישיון, בשל ביצוע לקוי של תנאי מתנאי הרישיון, בשל ביטול הרישיון, התלייתו או שינוי תנאי מתנאי הרישיון. כן, אם נגרמו למדינה הוצאות עקב תביעה או דרישה כאמור. חילוט הערבות לשם כיסוי סכום התביעה, כאמור, ייעשה רק לאחר שפסק הדין באותה תביעה הפך חלוט. הודעה בדבר תביעה כאמור תימסר לבעל הרישיון מיד לאחר המצאתה.

ה. נגרמו למדינה הוצאות או נזקים עקב ביטול הרישיון, התלייתו או שינוי תנאי מתנאי הרישיון.

ו. בעל הרישיון לא מילא אחר הוראות הרישיון לעניין הערבות.

ז. בעל הרישיון לא חידש את הערבות עד 7 ימי עסקים לפני תום תוקפה.

128. הרשות רשאית לחלט את הערבות, ובלבד שהתרתה בכתב בבעל הרישיון כי אם תוך תקופה שקבעה לא יתקן בעל הרישיון את המעשה או המחדל נשוא ההתראה, תחולט הערבות כאמור (להלן: "**תקופת ההתראה**"). הערבות תחולט לאחר שעברו 30 יום מתום תקופת ההתראה, למעט במקרה האמור בסעיף 127ז לגביו לא תינתן תקופת התראה טרם חילוט הערבות.

129. חולטה הערבות, ימציא בעל הרישיון ערבות חדשה, או ישלים את יתרתה עד לסכום הערבות המקורי, מיד עם קבלת דרישת הרשות.

130. הערבות

תהיה בתוקף עד לחצי שנה לאחר תום תקופת הרישיון, וכן במקרה של ביטול הרישיון או התלייתו, למשך שנתיים לאחר המועד בו ייכנס ביטול הרישיון לתוקף או, במקרה של התלייה, אף למשך תקופת ההתליה.

131. בעל הרישיון יחדש את הערבות מידי שנה, וזאת עד 7 ימי עסקים לפני תום תוקפה.

132. מבלי לגרוע מהאמור בסעיף 127, ראתה הרשות כי בעל הרישיון לא סילק את כל חיוביו לפי הרישיון, וזאת תוך שישים ימים לפני מועד סיום תוקף הערבות, רשאית הרשות לדרוש מבעל הרישיון להאריך את תוקף הערבות או להמציא ערבות חדשה, וזאת לתקופה שקבעה הרשות. הוראות פרק זה יחולו גם על הערבות החדשה, אשר תהיה בתוקף עד מועד שתקבע הרשות או עד שסילק בעל הרישיון את כל חיוביו לפי הרישיון - לפי המאוחר מבין מועדים אלה; לא המציא בעל הרישיון ערבות חדשה כאמור, רשאית הרשות לחלט את הערבות.

133. אין בחילוט הערבות, כולה או מקצתה, כדי לגרוע מן הסמכות לבטל את הרישיון, להתלותו או לשנות תנאי מתנאי הרישיון.

134. אין בסכום הערבות כדי להגביל את היקף אחריותו של בעל הרישיון כלפי המדינה לתשלום מלוא הנזקים שנגרמו לה ואשר חובת תשלומם חלה עליו לפי הרישיון או לפי כל דין.

135. אין בחילוט הערבות, כולה או מקצתה, כדי לגרוע מן האפשרות לתבוע מבעל הרישיון תשלום נזקים שהוא חב בהם לפי הרישיון או להשתמש בסעדים אחרים, על פי כל דין.

136. התקיימה עילה לחילוט ערבות בהתאם לסעיף 126 לרישיון, רשאית הרשות, חלף חילוט הערבות, כולה או מקצתה, לדרוש מבעל הרישיון לשלם את סכום הערבות, כולו או מקצתו, בעצמו, ואם לא יעשה כן תוך התקופה שקבעה, לחלט את הערבות. חילוט הערבות וכן פניה לחברה לתשלום חלף חילוט הערבות, לפי עניין, יהיו בהתאם לנוהל שתקבע הרשות.